

نگرانی ۸۰۰ هزار کارگر ساختمانی از رکود ادامه دار ساخت و ساز

نسرین هزاره مقدم

شاید برای خیلی ها «ایوب امینی» تنها یک اسم باشد در رسانه ها، نامی از یک کارگر متوفی که یکی از روزهای ابتدایی پاییز، دور از خانه و کاشانه، در جزیره کیش بر اثر برق گرفتگی آنی جان خود را از دست می دهد و تنها چند روز بعد از مرگ قطعی او در یک مرکز درمانی است که خانواده این کارگر که در یک روستای دور افتاده سنندج زندگی می کنند، در جریان این اتفاق دردناک قرار می گیرند.

«ایوب امینی» نامی از یک کارگر فصلی ست که از زور بیکاری مجبور شده صدها کیلومتر دور از خانه و خانواده و بدون برخورداری از بیمه کار کند و در نهایت روزی که جان خود را از دست می دهد باید در سردخانه بیمارستان بماند تا خانواده اش خبردار شده و به کیش بروند و برای دریافت جنازه مجبور شوند به مرکز درمانی مبلغی نه چندان کم بپردازند تا در نهایت بتوانند، ایوب را به خانه بازگردانند؛ در واقع جنازه بی جان ایوب را.

یاحتی تامین اجتماعی اداره کار اطلاعی از وضعیتش دارند. از آنجا که بیمه نوده، مستمری به بازماندگانش تعلق نمی گیرد.

چه باید کرد، چه کسی مسئول مرگ این کارگر است و چگونه خانواده اش می توانند از حق و حقوق خود دفاع کنند؟ صدیقی می گوید: «چون بیمه ندارد از نظر تامین اجتماعی چیزی به او تعلق نمی گیرد. تنها راهی که خانواده اش دارند این است که از کارفرما به مراجع قضایی شکایت کند که این کار هم برای خانواده های که سرپرستش فوت کرده و وضع مالی مناسبی ندارد، بسیار سخت است. چطور خانواده های که خودش ساکن روستای سنندج است، می تواند از کارفرمای که ساکن کیش است، به دادگاه های کیش شکایت کند؟ این خانواده نه آن قدر پول دارد که به وکیل بدهد تا پیگیر کارش باشد نه خودش که در شهرستان دیگری است می تواند پیگیر شکایت شود. بعید نیست که پرونده «ایوب امینی» همین جا بسته شود.»

اماریشه همه درهای ایوب امینی و خانواده اش در بیکاری ست. وقتی کار نباشد، کارگران ساختمانی تبدیل به کارگران فصلی می شوند و مجبورند دنبال کار به همه جا بروند، به خصوص کارگران ساختمانی ساکن استان های محروم مانند کردستان که در اثر بیکاری، مجبورند صدها کیلومتر دور از خان و مان به کار فصلی روزمزدی بپردازند یا به کیش و قشم بروند یا به تهران و کلان شهرها یا در نهایت به کردستان عراق.

صدیقی در این رابطه می گوید: کارگران استان کردستان به دلیل نبود کارخانجات و کار و تولید مجبورند کار ساختمانی انجام دهند. اگر در میوان کارخانه واحد صنعتی باشد کارگران نمی روند کردستان عراق یا کیش یا پایتخت.

او در ارتباط با مایمیزان درآمد این کارگران می گوید: درآمدشان خیلی کم است. چون کارگر فصلی هستند، روزی کار دارند و روز دیگر کار ندارند. اگر درآمدشان را در طول سال در نظر بگیریم، به طور متوسط به ماهی ۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان هم نمی رسد. چون فصلی هستند، اوضاع این گونه است.

سر نوشت در ناک کارگران حادثه دیده

بیکاری و رکود در بخش ساختمان، کارگران ساختمانی را مجبور می کند که هم سر نوشت «ایوب امینی» شوند. کار با کمترین میزان درآمد و بدون برخورداری از خدمات حمایتی و در صورتی که حادثه کار رخ بدهد، اگر بیمه تامین اجتماعی «نیاشند، تنها راه پیگیری از طریق مراجع قضایی و شکایت از کارفرما در این مراجع است که در اکثر مواقع، خانواده های کم بضاعت کارگران متوفی یا مصدوم، از خیر شکایت می گذرند و ناگزیر عطای غرامت را به لقای راهروهای طولانی و کشتار دادگاه ها می بخشند اما حتی اگر بیمه هم باشند، دریافت غرامت فوت، از کارافتادگی یا مستمری چندین ساده نیست.

صدیقی در ارتباط با سر نوشت کارگران حادثه دیده که بیمه هستند، می گوید: «حتی اگر بیمه داشته باشند، در صورت فوت، تامین اجتماعی تنها مستمری به خانواده کارگر ساختمانی متوفی می دهد و به این خانواده تعلق نمی گیرد اما اگر حادثه منجر به فوت نشود یا استراحت پزشکی و غرامت آن به کارگر تعلق می گیرد باز کارافتادگی، برای استراحت پزشکی حتماً باید ساختمانی که کارگر در آن کار کرده مجوز شهرداری و پایان کار داشته باشد. در خیلی از استان ها و شهرستان ها به خصوص در حاشیه شهرها ساختمان ها اصلا مجوز ساخت و ساز ندارند.

وقتی کار نباشد، کارگران ساختمانی تبدیل به کارگران فصلی می شوند و مجبورند دنبال کار به همه جا بروند، به خصوص کارگران ساختمانی ساکن استان های محروم مانند کردستان

کارفرماها عموماً به شهرداری مراجعه می کنند و به آنها گفته می شود کار را ادامه بده بعد ماده ۱۰۰ بیاجریمه بده. در میوان ۶۰ درصد ساختمان ها این گونه و بدون مجوز هستند و به همین دلیل غالباً سر کارگران حادثه دیده بی کلاه می ماند. ماده ۵ تامین اجتماعی شرط گذاشته که تنها در صورتی استراحت پزشکی به کارگر حادثه دیده تعلق می گیرد که ساختمان مجوز شهرداری داشته باشد. برای گرفتن درصود مستمری از کارافتادگی بکشند. «از کارافتادگی» هفت خوان رستم است که کمیسیون های آن در تامین اجتماعی هفته ها طول می کشد.»

نرخ بالای بیکاری کارگران ساختمانی

بیکاری و مهاجرت، فقط در

«کردستان» کارگران ساختمانی را درگیر نکرده بلکه پدیده های است که در پی رکود شدید ساخت و ساز و افزایش هزینه های ساخت، همه کارگران ساختمانی را در همه جای کشور درگیر کرده است. در حالی که به گفته صدیقی، نزدیک به ۷۰ درصد کارگران و استادکاران ساختمانی کردستان بیکار هستند، «هادی ساداتی» نایب رئیس کانون کارگران ساختمانی کشور در ارتباط با آمار بیکاری کشوری می گوید: در حال حاضر ۶۰ درصد کارگران ساختمانی کشور بیکارند.

وی ادامه می دهد: البته این بیکاری فقط مربوط به الان نیست. در چند سال اخیر میزان بیکاری کارگران ساختمانی بسیار بالا بود و در سال ۹۷ با افزایش قیمت مصالح ساختمانی و رکود در ساخت و ساز، این بیکاری تشدید شد. در ابتدای سال ۹۸ نیز بیکاری گسترده کارگران ساختمانی ادامه یافت و حتی افراد دیگری از کار بیکار شدند. به گفته او، وقتی ساخت و ساز را راکد می شود، علاوه بر کارگران ساختمانی، کارگران صنفی بسیاری نیز بیکار می شوند زیرا بیش از ۵۰ شغل از ارتباط مستقیم با بخش مسکن دارند و از رکود و کاهش ساخت و ساز تأثیر می پذیرند.

برای اینکه بدانیم ۶۰ درصد بیکاری کارگران ساختمانی چه معنایی دارد، باید به آمارهای رسمی رجوع کنیم. براساس این آمارها، در حال حاضر در کشور، یک میلیون و ۳۰۰ هزار کارگر در بخش ساختمان مشغول به کار هستند که با این حساب اکنون عدد بیکاری کارگران ساختمانی حدود ۷۸۰ هزار است. در واقع می توانیم ادعا کنیم که حدود ۸۰۰ هزار کارگر ساختمانی بیکارند. این ۸۰۰ هزار نفر همان کسانی هستند که بسیار ساده می توانند سر نوشتی مانند «ایوب امینی» پیدا کنند.

رکود سنگین بخش ساختمان در سال های اخیر

رکود بخش ساختمان برای این ۸۰۰ هزار نفر به شدت نگران کننده است. برآوردها نشان می دهد که در سال ۹۸، هزینه تمام شده ساخت و ساز برای هر متر مربع ساختمان به بیشتر از سه میلیون تومان رسیده و گرانی محصولات ساختمانی به گرانی تعمیرات انجامیده است.

دو شوک ارزی در مدت ۶ سال و به تبع آن کاهش قدرت خرید خانوارها و گسل های طبقاتی، عامل اصلی سقوط تولید ساختمان و قفل شدن بازار و استمرار رکود کاهش تولید ساختمان در نیمه دوم سال جاری و سال آینده است

«حسان سلطانی»، کارشناس اقتصادی معتقد است: سرانه تولید ساختمان کشور در سال های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به کمتر از دوران جنگ و پیش از دهه ۵۰ سقوط خواهد کرد.

به گفته سلطانی، دو شوک ارزی در مدت ۶ سال و به تبع آن کاهش قدرت خرید خانوارها و گسل های طبقاتی، عامل اصلی سقوط تولید ساختمان و قفل شدن بازار و استمرار رکود کاهش تولید ساختمان در نیمه دوم سال جاری و سال آینده است.

این کارشناس اقتصادی ادامه می دهد: سلطه نئولیبرالیسم بر اقتصاد، اجرای پراشتباه طرح مسکن مهر و پس از آن سیاست گذاری های نئولیبرال وزارت مسکن در حوزه مسکن، منجر به سرمایه گذاری مازاد و افراطی در بخش مسکن لوکس و در سوی دیگر کمبود مسکن با قیمت مناسب جهت عامه مردم به ویژه در کلان شهرها شده است. بخش قابل توجهی از سرمایه گذاری مسکن در بخش لوکس انجام شده که منجر به اتلاف منابع و سرمایه ها شده و در سوی دیگر بسیاری از مردم با مشکل تامین مسکن مواجه هستند. در این میان بانک های خصوصی به سرمایه گذاری در بخش مسکن لوکس (املاک منجمد) ضمن تشدید این بحران، زمینه ساز بحران بانکی نیز شده اند.

سلطانی معتقد است: «دولت باید با سیاست گذاری های لازم و حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی و انبوه سازی صنعتی در مسکن مناسب (مانند سیاست های مالیاتی، ساخت مسکن کوچک و با قیمت مناسب و بازسازی بافت های فرسوده) جهت عامه مردم، ضمن مقابله با بحران مسکن، اشتغال بخش مسکن را حفظ کند.»

در این شرایط، نگرانی ۸۰۰ هزار خانواده بیکار، یک نگرانی بسیار جدی ست. این خانواده ها که بیشترین آسیب را از رکود بخش ساختمان متحمل شده اند، مجبور هستند برای کسب روزی به هر دری بزنند؛ از دست فروشی در گوشه و کنار شهرهای بزرگ گرفته تا مهاجرت اجباری به شهرهای دور، به جاهایی که هر آن، مرگ ناگهانی در کمین نشسته است.

به سمت استقرار نظام چند لایه تامین اجتماعی حرکت کنیم. این نظام، تعریف شده و در اختیار افراد و نهاد های تصمیم گیر قرار گرفته شده است و امید اقدام در این زمینه وجود دارد.

زدا اظهار داشت: پیش نهاد دیگری نیز از سوی سازمان تامین اجتماعی به مجلس فرستاده شده و در دستور کار قرار گرفته است که شاید نیازمند تشکیل یک صندوق تامین اجتماعی دوم باشیم تا آسیب کمتری به نظام تامین اجتماعی وارد شود.

که در سال ۱۳۹۸، سن امید به زندگی به حدود ۷۶ سال رسیده و سن بازنشستگی، کمتر از ۵۰ سال شده است، به این علت که در یک دوره ۱۰ ساله، قواعد بازنشستگی پیش از موعد را بدون شرط سنی تغییر دادیم.

وی گفت: زمانی که ۴۳ میلیون نفر در صندوق تامین اجتماعی تحت پوشش هستند و ۵ میلیون نفر از این افراد را مستمری بگیران و خانواده های آنان تشکیل می دهند، چالش های فراوانی برای این صندوق ایجاد می شود و ضرورت اصلاحات پارامتری یک، بیش از پیش خود انما یان می کند.

قائم مقام مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی تصریح کرد: در این شرایط، نیازمند باز پرداخت بدهی نهاد دولت به تامین اجتماعی و همچنین حمایت های مجلس هستیم.

وی بیان داشت: بدون شک در این زمینه باید به سرعت

اخبار کارگری

خصوصی سازی، وبال گردن تولید شده است

یک فعال سیاسی اصولگرا با انتقاد از خصوصی سازی در صنایع کشور نوشت: با نمایندگان کارگران کشور سازی به دادگستری رفتیم و با رئیس جوان و با انگیزه آن صحبت کردیم. با ما همراه بود. هر کاری لازم باشد انجام می دهیم تا چرخ تولید کارخانه مجددا روشن شود.

به گزارش فارس، سید عزت الله ضرامی پس از حضور در کارخانه کنتور سازی قزوین در صفحه شخصی خود در اینستاگرام نوشت: در محل کارخانه بحران زده کنتور سازی ایران در قزوین، با کارگران و کارکنان زحمتکش و نجیب آنجا گفت و گو کردم. این خصوصی سازی یعنی، حسابی وبال گردن تولید در کشور شده است. در حالی که مردم مدت ها در نوبت دریافت کنتور هستند، این کارخانه، که محور اصلی تولید و تامین کنتور برق مورد نیاز کشور است، در عین برخورداری از چند صد هزار قطعه آماده و عوامل فنی ماهر، مدت ها است که تعطیل شده و حقوق پرسنل آن پرداخت نشده است.

حقوق معوق کارگران هپکو پرداخت شد

مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی با اشاره به اینکه سه ماه حقوق معوق کارگران هپکو به حساب آنها واریز شد، گفت: اهلیت خریدار نهایی پیش از واگذاری توسط تیمی بررسی می شود.

محمد تقی آبابی در گفت و گو با مهر، بابیان اینکه کارگران هپکو سه ماه حقوق معوق داشتند که تمام معوقات این کارگران به حساب آنها واریز شده است، اظهار داشت: میزان معوقات کارگران بابت سه ماه مطالبات معوق، حدود ۱۲ میلیارد تومان بود. وی تعداد کارگران شاغل در شرکت هپکو را حدود ۸۸۰ کارگر عنوان کرد و درباره آخرین وضعیت واگذاری شرکت ادامه داد: در حال حاضر شرکت دو تاسه متقاضی دارد که سازمان خصوصی سازی با توجه به وکالتی که دارم موضوع را پیگیری می کند. مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی افزود: البته قرار بر این شد، فرد حقیقی و حقوقی که برای واگذاری نهایی می شود، پیش از واگذاری اهلیت آن توسط تیمی که با محوریت استاندار تعیین می شود، مورد بررسی قرار گیرد.

هزینه های درمانی سالمندان سه برابر گروهای دیگر است

عضو هیأت مدیره تامین اجتماعی گفت: مراجعات و هزینه های درمانی سالمندان سه برابر سنین قبل از سالمندی است و بر این اساس هزینه های زیادی برای نظام سلامت کشور ایجاد می شود.

به گزارش مهر، محمد علی همتی در سلسله نشست های گفت و شنود با مدیر عامل تامین اجتماعی، با بیان اینکه سالمندی معمولاً از ۶۵ سالگی به بعد تعریف می شود، اظهار کرد: سالمندی که در اواخر دوران بزرگسالی ایجاد می شود، خود به دو گروه پیران جوان که از ۶۵ تا ۷۵ سالگی را در بر می گیرد و گروه پیران پیر که از ۷۵ به بالا است تقسیم بندی شده است.

همتی تصریح کرد: در دوران جوانی بیشترین فکر افراد را مسائلی مانند شغل، روابط خانوادگی و اجتماعی و ثروت اندوزی تشکیل می دهد اما پس از ۶۵ سالگی، بیشترین دغدغه سالمندان بر حفظ سلامتی معطوف است. به طور حتم مراقبت سالمندان از خود توجه به ورزش، تغذیه و انجام مراقبت های پزشکی می تواند آنها را در دسترسی به یک زندگی سالم و توانمند شاد کمک کند.

وی با اشاره به مسائل سالمندان از دیدگاه روانشناسی، گفت: یکی از ویژگی های دوران سالمندی مرور زندگی گذشته خود است و در این سنین توجه می کنند که در طول فعالیت زندگی خود چه دستاوردهایی داشته اند.

خبر

قائم مقام سازمان خبر داد:

رشد سالانه ۱۰ درصدی بازنشستگان تامین اجتماعی

قائم مقام مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی از رشد سالانه ۱۰ درصدی بازنشستگان این سازمان خبر داد و گفت: ۴۳ درصد سالمندان کشور تحت پوشش تامین اجتماعی هستند.

به گزارش مهر، محمد حسن زدا در نشست تخصصی «توانمندسازی رفاهی سالمندان» گفت: زمانی که صحبت از سالمندی می شود، صندوق های بیمه گرا اجتماعی از اولین نهاد هایی هستند که با توجه به محاسبات بیمه ای، حساسیت لازم را خواهند داشت.

وی افزود: باید توجه داشت که در سازمان تامین اجتماعی، در سال های گذشته، رشد بیمه شدگان اصلی سازمان حدود ۲ درصد بوده در حالی که تعداد مستمری بگیران این سازمان با سرعت رشد ۱۰ درصدی در سال، در حال افزایش هستند.

وی ادامه داد: تا سال ۱۳۸۴ تعداد بازنشستگان سازمان

تامین اجتماعی حدود یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر بود اما از سال ۸۴ تا ۹۷، این تعداد دو برابر شد و امروز، بیش از سه میلیون بازنشسته داریم و ۴۳ درصد از سالمندان کشور، تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی هستند.

قائم مقام مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی گفت: پیش بینی شده تا سال ۲۰۳۰، سالمندان ۲۱ درصد جمعیت دنیا خواهند بود و در ایران، ۳۰ درصد جمعیت را در آن سال، سالمندان تشکیل می دهند و به همین دلیل سازمان های پشتیبان این فشار باشند که نظام های تامین اجتماعی بهترین پاسخگو هستند.

زدا تصریح کرد: در سال ۱۳۵۴، با آغاز به کار سازمان تامین اجتماعی، سن امید به زندگی ۵۹ سال بود و در محاسبات بیمه ای، سن بازنشستگی ۵۰ سال در نظر گرفته شد در حالی